

wość można tylko na drodze dalszych badań terenowych. Niezależnie od wyników takich prac, nasze dane wskazują z dużym prawdopodobieństwem na ekspansję gatunku na północ, co pokrywa się z najnowszymi informacjami z obszarów jego stałego występowania (lit. cyt.).

Edyta BUCZYŃSKA, Kat. Zool. AR, Lublin
Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin
Krzysztof PAŁKA, Inst. Biol. UMCS, Lublin

435. Pierwsze stwierdzenia niektórych chrząszczy wodnych (*Coleoptera*: *Halipilidae*, *Dytiscidae*, *Hydrophilidae*, *Elmidae*) na Wyżynie Lubelskiej i w Beskidzie Wschodnim

First records of some aquatic beetle species (*Coleoptera*: *Halipilidae*, *Dytiscidae*, *Hydrophilidae*, *Elmidae*) in the Lublin Upland and the Eastern Beskid Mts.

KEY WORDS: *Coleoptera*, aquatic beetles, first records, SE Poland.

Polska południowo-wschodnia, mimo zintensyfikowania w ostatnich latach badań nad chrząszczami wodnymi, wciąż nie jest w pełni poznana pod względem rozmieszczenia tych owadów. Celem autorów jest uzupełnienie wiedzy na ten temat. Poniżej zamieszczono dane o 10 gatunkach dotąd nienotowanych z Wyżyny Lubelskiej i Beskidu Wschodniego (leg. P. BUCZYŃSKI, det. et coll. M. PRZEWOŻNY).

Wyżyna Lubelska:

- Bukowski Las (UTM: FB79), 22 X 2004, torfowisko przejściowe: *Hydroporus obscurus* STURM – 2 exx.
- Cynków (EB88), 3 XI 2004, rów w olsie w dolinie rzeki Bochtotniczanki: *Hydroporus gyllenhalii* SCHIÖDTE – 1 ex.
- Wojciechów (EB87), rz. Bystra, 3 II 2004 i 27 IV 2004: *Elmis maugetti* LATR. – odpowiednio 1 ex. i 4 exx.

Beskid Wschodni:

- Winne-Podbukowina ad Dubiecko, rez. „Brodoszurki” (EA83), 21 V 2005, torfianki na torfowisku przejściowym: *Hydroporus striola* (GYLL.) – 1 ex., *H. tristis* (PAYK.) – 2 exx., *Dytiscus marginalis* L. – 1 ex., *Anacaena lutescens* (STEPH.) – 7 exx.
- Pawłokoma (EA83), 23 V 2005, stawy rybne: *Halipilus heydeni* WEHNCKE – 1 ex., *Laccophilus hyalinus* (DE G.) – 1 ex.

Większość podanych gatunków jest szeroko rozsielona. Pod względem wymagań środowiskowych są to: tyrfofile (*Hydroporus gyllenhalii*, *H. obscurus*, *H. striola*, *H. tristis*, *Anacaena lutescens*), reofile (*Laccophilus hyalinus*, *Elmis maugetti*) i eurytopy. Proporcje między tymi elementami wskazują, że najsłabiej zbadane w analizowanych regionach są torfowiska i wody bieżące, i że im należy w przyszłości poświęcić najwięcej uwagi.

Na szczególną uwagę zasługuje *H. gyllenhalii*. Jest to chrząszcz bardzo rzadki w Polsce, uznany za gatunek umiarkowanie zagrożony (kategoria VU) (PAWŁOWSKI i in. 2002: [W:] GŁOWACIŃSKI Z. (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Inst. Ochr. Przyr. PAN, Kraków: 88-110). Rzeczywisty stopień zagrożenia tego chrząszcza może

być nawet jeszcze wyższy: BUCZYŃSKI, PRZEWOŹNY (2005: Wiad. entomol., **24**, 2: 69-76) sugerują kategorię EN. Tym bardziej interesujące jest jego występowanie w silnie przekształconej i intensywnie użytkowanej rolniczo, centralnej części Wyżyny Lubelskiej. Można go zatem traktować jako relikwit pierwotnej fauny tego regionu.

Autorzy serdecznie dziękują panu Bogusławowi DARAŻOWI za pomoc w badaniach terenowych w okolicach Dubiecka.

Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin
Marek PRZEWOŹNY, Zakł. Zool. Ogólnej UAM, Poznań

436. Nowe stanowiska trzech gatunków z rodzaju *Cymindis* LATREILLE, 1806 (*Coleoptera: Carabidae*) na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej

New localities of three species of the genus *Cymindis* LATREILLE, 1806 (*Coleoptera: Carabidae*) in the Wielkopolska-Kujawy Lowlands

KEY WORDS: *Coleoptera*, *Carabidae*, *Cymindis angularis*, *Cymindis humeralis*, *Cymindis vaporariorum*, records, Wielkopolska-Kujawy Lowlands, W Poland.

Rodzaj *Cymindis* LATR. obejmuje około 200 gatunków, z czego w Polsce stwierdzono dotychczas 6. Są to chrząszcze przeważnie rzadko i pojedynczo odławiane (z wyjątkiem nieco częstszego *Cymindis vaporariorum*). Z tego względu brakuje nowych potwierdzeń ich występowania oraz danych o nowych stanowiskach (większość informacji z literatury pochodzi sprzed kilku dziesięcioleci). W ostatnich latach udało się odnaleźć kilka nowych stanowisk chrząszczy z tego rodzaju. Wszystkie okazy odłowiono na stanowiskach w borze świeżym (*Leucobryo-Pinetum*) z drzewostanem w wieku od 71 do 90 lat.

Cymindis angularis GYLLENCHALL, 1810

– Nadleśnictwo Sieraków, Leśnictwo Bucharzewo (UTM: WU73), oddz. 304b, 25 IX 2003 – 2 exx., leg. I. KORCZYŃSKI, det. P. SIENKIEWICZ.

Znany ze Środkowej oraz Centralnej Europy i Zachodniej Syberii. Według dotychczasowych informacji, preferuje miejsca nasłonecznione, skąpo pokryte roślinnością. W Polsce rzadko znajdowany. Z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej po raz pierwszy stwierdzony w 1997 roku na stanowiskach w okolicy miejscowości Kiszkowo (XU53) oraz Jadwiżyn (XU19) (SIENKIEWICZ 1999, Wiad. entomol., **17**, 3–4: 196; JASKUŁA, RUTA 2003, Wiad. entomol., **21**, 4: 251-252).

Cymindis humeralis (FOURCROY, 1785)

– Nadleśnictwo Sieraków, Leśnictwo Bucharzewo (WU73), oddz. 304b, 25 VIII 2003 – 2 exx., 25 IX 2003 – 3 exx.; oddz. 269g, 25 VIII 2003 – 1 ex., leg. I. KORCZYŃSKI, det. P. SIENKIEWICZ.

Zamieszkuje prawie całą Europę i północną część Afryki. Podobnie jak poprzedni gatunek preferuje suche i nasłonecznione miejsca; znajdowany również na obrzeżach lasów. Ostatnie dane z literatury na temat jego występowania na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej pochodzą z 1939 roku (BURAKOWSKI i in. 1974: Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXIII, 3: 1-430).